

Tøjhuset til Disposition, ligesom der er aabnet Vej ved Gennembrydning af Bygningen mellem Slotskirken og Slottet. Det er en Gennembrydning, som ned mod Stormbroen aabner Adgang til en lige Gade, der, saa vidt jeg kan se af Tegningerne, paa det smalleste Sted, ved Museet, har en Bredde af omtrent 40 Alen, hvilket ikke er ringe.

Jeg synes, det vilde være utaknemmeligt og uforsvarligt, om vi gik hen af Tillid til en Minister, om det saa var den allerkæreste Ven, vi havde, og afviste noget saadant. Vi kunne jo i Forvejen sige til Ministeren: Vi have lige megen Tillid, enten vi tage dette Forslag eller et andet, dette har intet med Tilliden at gøre, men vi have et Ansvar for en fornuftig Bebyggelse af Slotsholmen, vi have tidligere ikke vidst hverken ind eller hvad, som der staar i den gamle Edda, men nu er det lige som vi have set et Glimt af en Klarhed, som kan skaffes. Lad os stille det op en Gang til og se, hvad der kommer ud af det.

Denne Henstilling vil jeg gøre og virke for, saa langt min Indfyldelse strækker. At den er ringe, ved det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen), men det kunde være, at den kunde bidrage til, at vi her paa Rigsdagen kunde faa Følelsen af vort Ansvar, saaledes, at vi toge os et ganske lille Pusterum og ikke førte denne Sag igennem, før det var undersøgt, om vi kunde føre noget igennem, som vi kunne være stolte af, og som vore Efterkommere kunde blive tilfredse med.

Neergaard: Da vi fik en Rigsdag her i Landet, stode vi ikke frit med Hensyn til Spørgsmaalet om dens Anbringelse. Der var ikke Tid til Planer om en Rigsdagsbygning, den maatte straks have Tag over Hovedet, og det kunde ikke findes andetsteds end paa Christiansborg. Jeg tror ikke, at det den Gang faldt noget Menneske ind, at der var noget urimeligt eller unaturligt i, at Rigsdagen sad til Huse hos Kongen. Man havde for nylig set den hele Statsmagt i Kongens Haand, og Kongen havde nu givet noget af den fra sig. Tanken om Rigsdagen som en ligeberettiget Magt var ikke klart fremme. Imidlertid blev det, som allerede er udviklet, efter nogle Aars Forsøb klart for alle, at Rigsdagen ikke kunde finde nogen passende Anbringelse i Christiansborg Slot, og Tanken rettedes derfor paa at tilvejebringe en Rigsdagsbygning, endnu medens Christiansborg Slot stod.

Da saa Christiansborg Slot brændte, blev der Nødvendighed for at fremme disse Planer hurtigst mulig, for at tilvejebringe passende Repræsentationslokaler for Kongen og en Bolig for Rigsdagen. Jeg tør nok sige, at den Tanke paa ny at indlogere Rigsdagen i en Fløj af det kongelige Slot opstod ikke hos ret mange. Jeg sad selv i Rigsdagen i 1887, den Gang vi i Folketinget kom til at beskæftige os med dette Forhold, og jeg sad i det Udvalg, som derom var nedsat, og jeg kan med Sandhed sige, at en saadan Tanke neppe var fremme hos nogen af os. Derimod delte Meningerne sig i høj Grad den Gang, som ogsaa siden, med Hensyn til det Spørgsmaal: Skulle Slot og Rigsdag være to relativt selvstændige Dele af et Komplex, eller skal det være to fuldstændig adskilte Bygninger, som altsaa ikke tilsammen danne eet Bygningskompleks?

Det tør vistnok siges, at skulde man svare paa dette Spørgsmaal ganske uden at tage Hensyn til det finansielle og uden at tage Hensyn til Traditionen, vilde vistnok Meningerne samle sig om: Slot for sig og Rigsdagsbygning for sig. Det er ogsaa saaledes, som det er udtalt i de to Formænds Betænkning, at overalt i Verden har man Rigsdagsbygningerne som selvstændige Bygninger, dels for at betegne Rigsdagens selvstændige Værdighed, dels ogsaa, fordi det er det eneste, som fuldt ud kan fyldestgøre de praktiske Hensyn. Det maa ogsaa siges, at under de Forsøg, der til forskellige Tider ere blevne gjorte, paa at løse Spørgsmaalet, have de Erfaringer, man ved Forsøgene har indhøstet, skaffet Tanken om den selvstændige Rigsdagsbygning mere og mere Raaderum.

Da jeg gerne vil være færdig med, hvad jeg har at sige, i dette Møde, skal jeg ikke her optage Tiden med at rekapitulere de vidtløftige Forhandlinger, som ere førte om denne Sag i Fortiden. Jeg skal kun kort minde om, at den Regering, der sad i 1880'erne, og der som bekendt ikke var en Regering, der tilkendte Rigsdagen en saa overmaade fremtrædende Plads i vort konstitutionelle System, men som lagde Vægten et andet Sted, var ret klar over, at vi maatte have en selvstændig Rigsdagsbygning, og da saa Lovgivningsmagten havde taget en anden Beslutning, den nemlig at installere Slottet og Rigsdagsbygningen som Dele af et Komplex saaledes, at Slottet vendte ud til Ridebanen med sin Façade og Rigsdagsbygningen med sin ud til Slotspladsen, men dog hvert for sig